

Satakunnan ammattikorkeakoulu

Antti Hannula

LA NOCHE TRISTE

Maalauksen synty ja valmistuminen

Kuvataiteen koulutusohjelma

2017

LA NOCHE TRISTE

Maalauksen synty ja valmistuminen

Hannula, Antti
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Kuvataiteen koulutusohjelma
Toukokuu 2017
Ohjaajat: Velhonoja, Matti ja Rinne, Niilo
Sivumäärä: 27

Asiasanat: taide, prosessi, maalaus, grisaille

Opinnäytetyössäni käsittelen historiallista aihevalintaani sekä valitsemaani maalaustekniikkaa, grisaillea, ja maalauksen etenemistä valmiiksi teokseksi.

LA NOCHE TRISTE
The birth and completion of the painting

Hannula, Antti
Satakunta University of Applied Sciences
Degree Programme in Fine Arts
May 2017
Supervisors: Velhonoja, Matti and Rinne, Niilo
Number of Pages: 27

Key Words: art, process, painting, grisaille

In my thesis I write about the historical subject matter of the painting, history of the utilized grisaille painting technique and the process of creating the painting.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	6
2 TEOKSEN IDEOINTI.....	7
3 GRISAILLE-TEKNIIKAN HISTORIAA	11
4 MAALAUSPROSESSI.....	16
5 LOPUKSI.....	24
LÄHTEET.....	25

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni käsittää kaksi maalausta, ”La Noche Triste”, sekä ”At the Gates of Sleep”, mutta kirjallisessa osuudessa kerron vain teoksestani ”La Noche Triste”. Asiasta kiinnostuneille mainittakoon, että molemmissa teoksissani käytin hyväkseni samaa grisaille-maalaustekniikkaa.

Kirjallinen osuus on jaettu kolmeen pääosaan, maalauksen aiheesta ja maalaustekniikan historiasta kertomiseen sekä prosessikuvaukseen.

Kyseinen maalaustekniikka on jo pitkään kiinnostanut. Sillä, vaikka van Gogh olikin yksi ensimmäisiä taiteilijoita, joiden tuotantoon tutustuin aikoinaan, pidin vielä enemmän ”vanhojen mestarien” teoksista ja heidän, mielestäni, hyvin esteettisestä maalauksien yleisilmeestä ja halusinkin omalla tavallani jatkaa tätä taidehistoriallista perinnettä.

Teoksen synnyn voidaan sanoa alkaneen jo vuonna 1999. Vanhempani ostivat minulle ja veljelleni joululahjaksi silloin ilmestyneen, Ensemble Studiosin kehittämän ja Microsoftin pc:lle julkaiseman, keskiajalle sijoittuvan strategiapelin, Age of Empires II: The Age of Kings. Tämä oli silloiselle, ala-astetta käyvälle lapselle, kuin matka toiseen maailmaan. Kyseisestä pelistä ilmestyi päivitetty versio vuonna 2013, joskin itse hankin sen vasta vuonna 2015. Se sisälsi uusia pelattavia kansoja, jotka olivat minulle entuudestaan tuntemattomia. Halusin oppia näistä lisää, joten tutustuin aiheesta kirjoitetun kirjallisuuden, sekä muiden lähteiden avulla esimerkiksi hunneihin, azteekkeihin ja muihin, jo kadonneisiin kansakuntiin. Lopulta päätin, kaikkien näiden tapahtumien johdosta, tehdä opinnäytetyöni maalaukset tästä aiheesta, sillä koin sen itselleni mielekkääksi, pystyin yhdistämään ”huvin ja hyödyn”.

2 TEOKSEN IDEOINTI

Sekä itse pelissä, että lukemissani kirjoissa kuvattiin aiheekseni valitsemaani taistelua ja koin sen mielenkiintoiseksi, miten monimuotoisesti tapahtumia voidaan kuvata, aina peleistä maalaustaiteeseen.

Teokseni nimi ”La Noche Triste” viittaa espanjalaisten konkistadorien, heidän liittolaistensa sekä azteekkien käymään taisteluun 30. kesäkuuta 1520 Tenochtitlánissa, jonka paikalla nykyään sijaitsee Meksikon pääkaupunki México. Maalaukseni ei kuitenkaan ole historiallisesti tarkka, sillä Tenochtitlán sijaitsi saarella ja omassa maalauksessani kaupunki on vuoren rinteessä. Ase, macuahuitl, obsidiaaniteräinen astalo, hahmon hiustyylit sekä kaupungissa näkyvä temppeli kuitenkin uskoakseni liittävät teokseni historiallisesti kyseiselle aikakaudelle sekä mantereelle.

Alun perin tarkoitukseni oli tehdä maalaus, jossa esiintyy kuollut tai kuolevia ihmisiä sekä joukkio heidän ympärillään. Aioin pitää lokaation sekä yleisen ilmapiirin varsin universaalina, jotta katsojan olisi helpompaa samaistua teoksen henkilöihin. Nyt, kun katsomme lopputulosta, kyseessä on ehkä monitulkintaisempi kokonaisuus kuin mitä se olisi aikaisemmin saattanut olla.

Jos jätämme teoksen nimen huomioimatta, voidaan yleisellä tasolla pohtia, onko kyseinen mies osa kenties kaupunkiin hyökkäävää sotajoukkoa, vaiko henkensä hädässä kaupungista pakoon lähtenyt, antaen vielä viimeisen silmäyksen kodilleen. Hän saattaa myös suunnitella kostoa tai tuntea epätoivoa siitä, että on niin kaukana, eikä voi taistella tovereidensa kanssa, saati ehtiä apuun ajoissa. Teoksen nimi kuvastaa espanjalaisten kokemaa surua, mutta asiaa voidaan tarkastella laajemmin, käsittäen kaikki osapuolet.

Teokseni historiallinen teema johtuu, johdannossa mainittujen syiden lisäksi, kiinnostuksestani aiheeseen enkä muista kovin usein nykytaidetta esillä pitämissä taidenäyttelyissä nähneeni vastaavia teoksia ja se on harmittanut. Siksi päätin tuoda tähän tyhjyyteen oman panokseni.

Halusin myös yhdistää maisemamaalausta ja ihmisfiguuria, sillä koen nämä kaksi aihealuetta itselleni mieluisiksi. Toki sanottakoon se, että kokemusta uupuu, mutta jostain pitää aloittaa ja tämä oli hyvä ajankohta lähteä liikkeelle.

Charles Phillipsin kirjassa *The Illustrated Encyclopedia of the Aztec & Maya* (2007) kerrotaan taistelusta ja siihen johtaneista syistä seuraavaa: ”Montezuma II:n hallintokaudella, vuonna 1509, noin kymmenen vuotta aikaisemmin, kun espanjalaiset saapuvat, taivaalle ilmestyi punainen komeetta. Tämän ennustettiin tuovan tuhoa valtakunnalle. Kun espanjalaiset vihdoinkin saapuivat kaupunkiin, oli Montezuma, ei juurikaan kansansa keskuudessa pidetty hallitsija, epäilysten kalvama ja kyvytön tekemään tärkeitä päätöksiä espanjalaisten suhteen.

”Kelluvilla vuorilla” saapuvien espanjalaisten ajateltiin merkitsevän sulkapäisen käärmeen, Quetzalcóatl:n, sivistyksen ja maanviljelyksen jumalan, paluuta. Myytin mukaan, valtansa luhistumisen jälkeen, hän lähti merelle itään ja vannoi vielä palaavansa idästä ja aloittavansa uuden aikakauden. Helmi-kuussa 1519 Montezumalle kerrottiin, että ”Quetzalcóatl” oli laskenut maihin juuri siihen kohtaan, josta tämän alunperin oli sanottu lähteneen ja palaavan. Paikka tunnetaan nykyään meksikonlahden rannalla nimellä Veracruz.

Espanjalaisten retkikuntaa johti Hernán Cortés (1485-1547). Montezuma oli epävarma, josko hänen pitäisi kohdella espanjalaisia kuin jumalaa vai väkivalloin, kuten valloittajia. Hän päätti kuitenkin lähettää espanjalaisille tarvikkeita, kulta- ja hopeakiekkoja, jotka symboloivat aurinkoa sekä kuuta ja rituaaleissa käytettäviä pukuja, jotka esittivät jumalia. Osa hänen lähettämästään ruoasta oli kastettu uhrauksen yhteydessä vereen, niinkuin azteekeilla oli tapana. Cortés ei ottanut saattueita vastaan ja Montezuma päätti lähettää maageja loitsimaan, jotta espanjalaiset eivät löytäisi tietään valtakuntaan. Taika ei ollut kovin tehokas ja espanjalaiset etenivät. Cortés sai paikallisten kaupunkien valloitusten jälkeen liittolaisia Tenochtitlániä ja Montezuman hallintoa vastaan muista heimoista.

Kun espanjalaiset saapuivat Cholulaan, azteekkien liittolaisten luo, nämä kutsuivat espanjalaiset sisään kaupunkiinsa. Montezuman suunnitelma oli, että kaupunkiin piiloutuneet sotajoukot olisivat tappaneet espanjalaiset, mutta

suunnitelma paljastui ja kylän päälliköt tapettiin. Lopulta Cortés liittolaisineen saapui Tenochtitlániin. Montezuma tuli häntä vastaan ja tervehti kunnioittaen. He vaihtoivat keskenään lahjoja ja Montezuma kutsui hänet sisään azteekkien pääkaupunkiin. Espanjalaiset epäilivät, että heitä vastaan voitaisiin suorittaa uusi murhayritys. Tämän estämiseksi he ottivat Montezuman panttivangiksi. Azteekkien ylimystö alkoi organisoimaan vastarintaa, mutta Montezuma halusi heidän tekevän yhteistyötä espanjalaisten kanssa.

Cortésin oli poistuttava pääkaupungista päihittääkseen häntä vastaan lähetytyn sotajoukon, koska oli ylittänyt matkan pituuteen liittyvät valtuutensa, jotka Kuuban kuvernööri oli hänelle tutkimusmatkalleen antanut. Suurin osa tuosta sotajoukosta liittyi Cortésiin ja he palasivat takaisin Tenochtitlániin. Sillä aikaa osa kaupungissa olevista espanjalaisista joukoista oli murhannut azteekkien ylimystöä ”laittaakseen lopun salaliitolle espanjalaisia vastaan”. Tästä raivos-tuneena azteekit hyökkäsivät. Espanjalaiset käskivät Montezuman kiivetä palatsin katolle ja puhua kansalleen. Vaikka azteekit tottelivat aiemmin keisariaan, tämä oli se hetki, jona Montezuma menetti kaiken aiemmin nauttimansa kunnioituksen. Tämän jälkeen azteekit valitsivat Montezuman veljen, Cuitláhuacin, uudeksi hallitsijakseen ja hyökkäsivät uudelleen. Jälleen Montezuma kiipesi palatsin katolle puhumaan, mutta tällä kertaa sai vastaansa kiviä ja nuolia, haavoittuen vakavasti. Hän kuoli myöhemmin, joko haavoistaan johtuen, tai espanjalaisten kuristamana.

Tämän jälkeen Cortés joukkoineen sytytti azteekkien temppelit palamaan. Tämä oli mesoamerikkalaisessa sodankäynnissä suurin nöyryytys ja merkitsi usein todistetta täydellisestä voitosta. Uusia hyökkäyksiä oli kuitenkin odotettavissa ja Cortés päätti perääntyä. 30. kesäkuuta 1520, sateisen yön turvin, he päättivät paeta kaupungista. Pakomatka kuitenkin havaittiin ja azteekit hyökkäsivät. Espanjalaiset ja heidän liittolaisensa menettivät valtavan määrän joukkojaan. Tätä taistelua kutsuttiin nimellä Noche Triste, eli surujen yö. Myöhemmin Cortés palasi suuremman armeijan kanssa ja kukisti Tenochtitlánin vuonna 1521, 93 päivän piirityksen jälkeen, vangittuaan pakoyrityksessään epäonnistuneen, silloisen azteekkien johtohahmon, Cuauhtemocin, sekä hänen joukkonsa, jotka aikoivat jatkaa taistelua muualta käsin. Azteekkien imperiumi oli tuhottu.”

Cortésin matka Tenochtitlániin.

Kuvan lähde: wikipedia.org

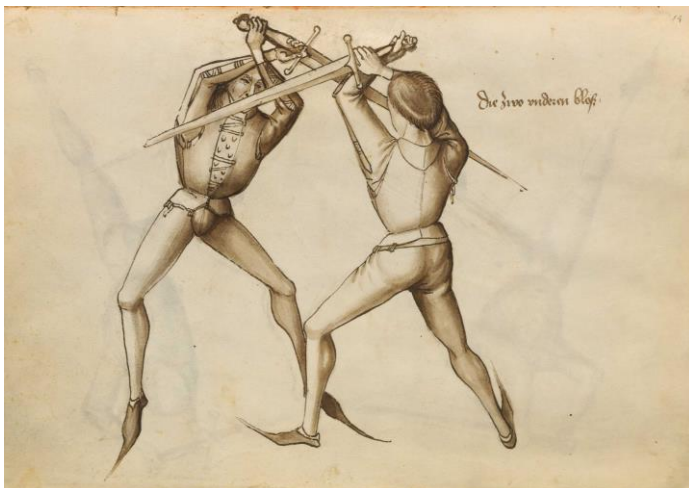
3 GRISAILLE-TEKNIIKAN HISTORIAA

Oxfordin sanakirja kertoo grisaille-sanasta seuraavaa: "A method of painting in grey monochrome, typically to imitate sculpture.", suomennettuna siis "maalautapa, jossa maalataan monokromaattisesti harmaasävyillä, jonka tarkoitus on jäljitellä veistoksia".

Sana tulee ranskankielestä, 1800-luvun puolivälin paikkeilta, joskin itse tekniikkana sitä käytettiin tiettävästi jo keskiajalla kirjojen kuvituksissa. "Gris" tarkoittaa harmaata ja grisaille maalataan yleensä harmaaskaalassa. Tämän jälkeen värit luodaan lasyyreilla sekä peittävämmillä kerroksilla (englanniksi "scumbling"), mutta maalausta voidaan pitää valmiina myös monokromaattisessa vaiheessaan.

Tekotapa oli suosittu sen nopeuden ja halvempien tekokustannusten sekä esteettisen ilmeensä vuoksi. Taiteilija Solomon J. Solomon (1860-1927) kirjoittaa kirjassaan *The Practise of Oil Painting and Drawing* (1911), vertaillen suoraan alla prima-maalautusta ja grisaillea, seuraavaa: [Grisailien] ominaisuuksiin kuuluvat rikas impasto, tekstuurien variaatiot, alla olevien harmaiden kerrosten kauneus ja kestävä valovoima sekä maalauksen ykseyden tuntu. Hän yhdistää elinvoimaisuuden sekä spontaaniuden lähemmin alla-primaan, kuin grisaille-tekniikkaan.

Alun perin tekniikan esiastetta voidaan sanoa käytetyn kuvitetuissa käsikirjoituksissa, joiden tekemisessä käytettiin mustetta. Tästä yhtenä esimerkkinä voidaan käyttää saksalaisen Hans Talhofferin (noin 1420-1490), miekkailijan, kaksintaistelumanuaaleja. Vastaavalla tavalla kuvitettuja tekstejä käytettiin tätä aikaisemmin esimerkiksi kirkkojen pyhissä kirjoissa.

Kuva Hans Talhofferin kaksintaistelumanuaalista, Fechtbuch, 1400-luvulta.

Kuvan lähde: wikipedia.org

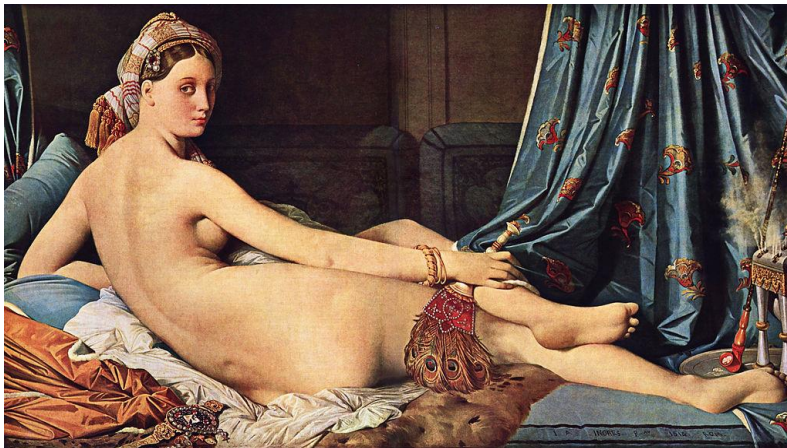
Grisaille-tekniikka sopi myös, kuten jo alussa mainittiin, veistosten ulkonäön imitoimiseen. Tästä esimerkkinä toimii hollantilaisen Jacob de Witin (1695-1754) maalaama teos, jonka lopputuloksesta nähdään, että se pyrkii jäljittelemään veistosta ja sitä voidaan samalla myös pitää trompe l'oeil-maalauksena, joka luo kaksiulotteiselle pinnalle illuusion kolmiulotteisuudesta.

Jacob de Wit, "Talvi", 1740, öljy kankaalle.

Kuvan lähde: Rijksmuseum (rijksmuseum.org).

Ranskalaisen Jean Auguste Dominique Ingresin (1780-1867) maalaus Suuri Odaliski (1814) voidaan ottaa myös tarkasteluun, koska Ingres teki teoksesta myöhemmin myös puhtasverisen grisailien ilman värilasyyrejä, joskin vähemmän yksityiskohtia sisältävänä.

Jean Auguste Dominique Ingres, "Suuri Odaliski" 1814, öljy kankaalle.

Kuvan lähde: wikipedia.org

Jean Auguste Dominique Ingres, "Odaliski grisaille", noin 1824-1834 välisenä aikana, öljy kankaalle.

Kuvan lähde: Metmuseum (metmuseum.org).

Sisällytän tähän myös espanjalaisen Pablo Picasson (1881-1873) maalauksen, Guernican, joka kuvaa espanjan sisällissodan kauhuja. Vaikka maalaus ei varsinaisesti edusta sellaista plastisuutta, millaista aikaisemmista esimerkeistä voimme huomata, Picasson maalaustavan vuoksi, toimii se silti eräänlaisena taidehistoriallisena linkkinä menneen sekä modernin välillä, mitä tulee grisaille-maalaukseen.

Pablo Picasso, "Guernica", 1937, öljy kankaalle.

Kuvan lähde: wikipedia.org

Saksalaisen Gerhard Richterin (1932-) vuonna 1988 tekemä harmaaskaalainen maalaussarja "18 lokakuuta 1977" kuvaa Punaista Armeijakuntaa, Baader-Meinhof -ryhmää. Richter oli aloittanut vastaavanlaisten mustavalkoisten maalausten luomisen jo 1960-luvulla.

Gerhard Richter, maalaus teoskokonaisuudesta

"18 lokakuuta 1977", 1988, öljy kankaalle.

Kuvan lähde: gerhard-richter.com

Nykytaiteilijoista nostan esiin yhdysvaltalaisen Adrian Gottliebin (1975-). Hän on kehittänyt maalaustekniikan nimeltä piambura, jossa periaate on pitkälti sama, kuin grisaille-tekniikassa. Hän kertoo maalaustekniikan saaneen nimensä kahdesta sanasta, piombo (sana lyijylle, jolla hän viittaa lyijyvalkoiseen, lead white) sekä pimabura, joka käsittää sisällään sanan imprimituura, alusmaalaukseen, johon valo osuu ja heijastuu takaisin maalikerrosten läpi. Alusmaalauksessaan hän käyttää punaisia, vihreitä ja valkoisia pigmenttejä.

Adrian Gottlieb, "Danni", 2011, öljy kankaalle.

Kuvan lähde: Adrian Gottlieb.

4 MAALAUSPROSESSI

Varsinaisen teoksen synty alkoi harjoitusmaalauksella.

Maalauharjoitelma

Aloitin piirtämällä hiilellä kankaalle. Luonnostellessa hiilellä, Solomon J. Solomon kehottaa tekemään kaikki tarpeelliset korjaukset tässä vaiheessa, ennen varsinaiseen maalaukseen siirtymistä, sillä hiilen jälkeä on helppo muokata esimerkiksi säämiskällä. Maalauksen itsensä aikana korjaaminen on haitallista teoksen selkeydelle. Vertaamalla luonnosta ja valmista teosta kuitenkin nähdään, että lisäsin siihen maalausvaiheessa yksityiskohtia ja esimerkiksi taustan maisema on varsin vapaasti tehty, eli otin joitakin vapauksia. Itse prosessia "sääntöjen mukaan" tekeminen olisi kuitenkin ajallisesti helpottanut. Kokemuksen ääntä kannattaisi näköjään kuunnella.

Käytin figuurin piirtämisessä apuna valokuvaa ja ruudukointia, jäljentäessäni kuvaa kankaalle. Ideaalitilanne olisi tietenkin käyttää elävää mallia ja saada mittasuhteet oikein ilman valokuvan aiheuttamia mahdollisia vääristymiä, mutta, Aimo Liukolan sanoja lainaten: "Kun eletään tällaisessa hektisessä internet-ajassa, ei ole aikaa (pukea pitkiä kalsareita jalkaan)." Lisäksi olisi suotavaa maksaa mallille korvaus, sillä hän tekee arvokasta työtä, mutta se tietää ylimääräisiä menoja jo mahdollisesti muutenkin tiukkaan budjettiin.

Hiilellä piirretty luonnos.

Yhdysvaltalainen taiteilija Juliette Aristides (1971-) kirjoittaa kirjassaan *Lessons in Classical Painting* (2016) harmaaskaala-asteikosta. Tämä pitää sisälleen yhdeksän kohtaa. Asteikon äärimmäisissä päissä ovat musta sekä valkoinen. Keskellä asteikkoa on keskisävy ja siitä asteittain tummempaan, kunnes saavutaan mustaan. Sama toistuu valkoiseen päin mentäessä. Sävyjen ei pidä sekoittua asteikolla keskenään, jos siristää silmiään, vaan niiden pitäisi olla toisistaan eroavaiset. Käytin tätä asteikkoa maalauksessani hyväksi.

Valkoisesta keskisävyyen ja siitä mustaan.

Kun luonnos on tehty ja ylimääräiset viivat ja muu tarpeeton pyyhitty pois, hiilipiirros kiinnitetään kankaalle fiksatiivilla. Tarpeen vaatiessa myös hiuslakka ja maito käyvät. Seuraava vaihe maalausprosessissa on kankaan pohjustaminen umbralla. Tämä siksi, että se poistaa kankaan valkoisen helpottaen maalaamista ja luo neutraalin väripinnan. Umbraa on myös historiallisesti käytetty sen suhteellisen nopean kuivumisnopeuden vuoksi, vesiliukoisissa maaleissa vielä nopeampi ja tämä tuli yllätyksenä, josta kerron seuraavassa lisää.

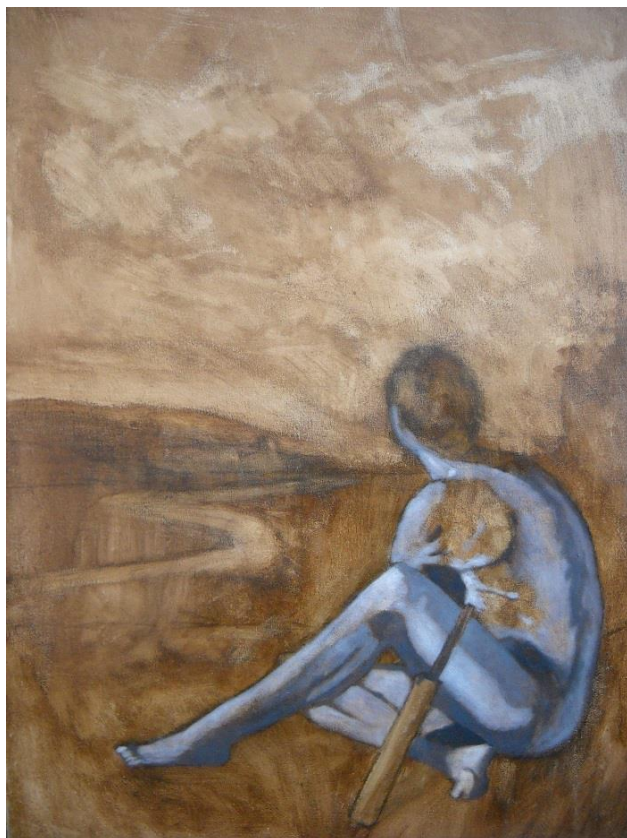

Kangas on päällystetty umbralla, hiilipiirros näkyy varsin hyvin ohuen maali-kerroksen läpi, joskin kuvaa työvaiheesta antaa ymmärtää muuta. Viereisessä kuvassa nähdään, miten liian kuivan maalin pyyhkiminen aiheutti rosoista jälkeä.

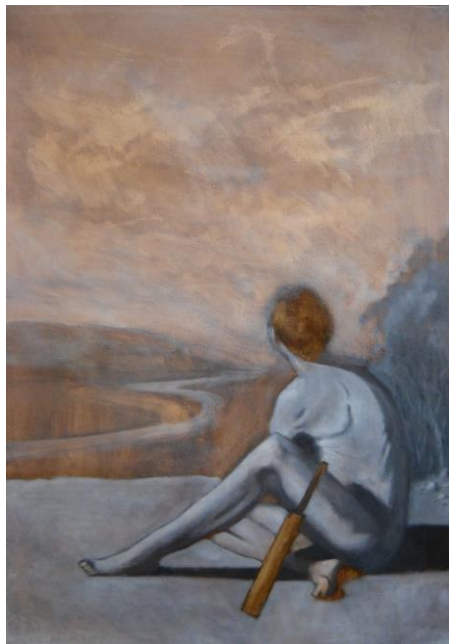
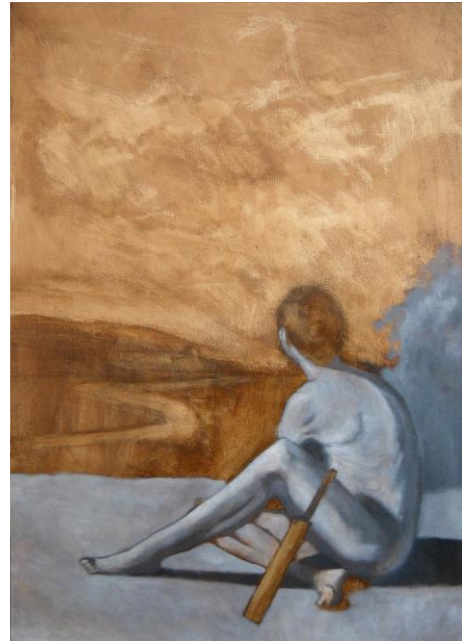
Käytin maalatessani vesiliukoisia öljyvärejä, enkä ole niihin vielä täysin lämmennyt. Aikaisemmin olen tehnyt muutaman pienemmän maalauksen saman tekniikan periaatteita hyödyntäen, mutta ”aidoilla” öljyväreillä. Maalausprosessi on onnistunut ilman suurempia ongelmia ja lopputulos on ollut varsin

sulava. Äsken nähdyissä kuvissa voidaan havaita, mitä käy, kun maali kuivuu liian nopeasti. Eittämättä tämä on myös osaksi omaa syytäni, eikä vain yksin käytetyn maalilaadun vika.

Näemme, miten rätillä pyyhityt kohdat eivät liu'u sulavasti, koska paikoitellen maali on jo kuivunut liikaa. Taivaan kohdalla tämä näkyy erityisen selvästi, eikä siinä ole pehmeyttä eikä herkkyyttä, mitä tällaisessa lopputuloksessa yleensä voisi olla, vaan se näyttää pikemminkin siltä, että siitä on haukattu palasia. Tätä olisi ehkä voinut ehkäistä useammalla kerroksella gessoa ja hiomalla kankaan pintaa sileämmäksi gessokerrosten lisäämisen välissä, jolloin sileämpi pinta olisi tuonut parempaa liikkuvuutta. Tai sitten käyttää vielä enemmän kuivumista hidastavaa ainetta. Varjokohtiin on lisätty umbraa.

Harmaaskaala-asteikko toiminnassa.

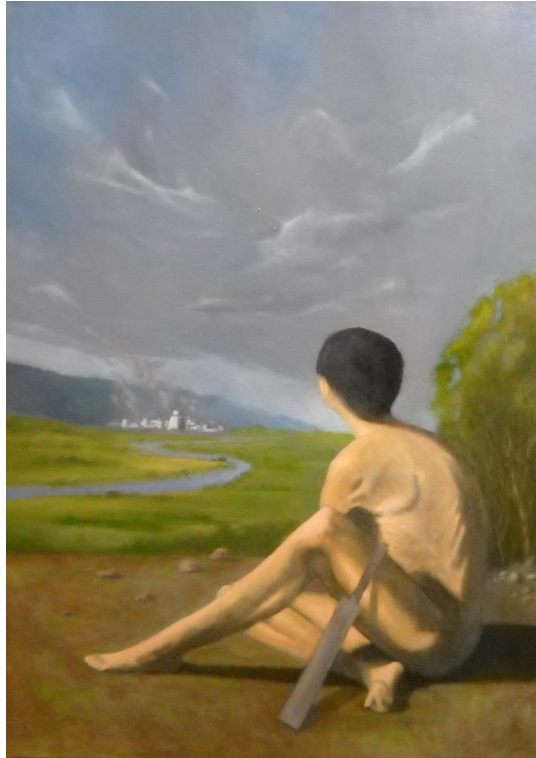
Alussa taivasta peittää vain ohut kerros harmaata. Viereisessä kuvassa näemme, miten peittävä maalikerros lopulta on.

Lähes koko kuvapinta-ala on nyt peitetty. Seuraavaksi aloitamme lisäämään värilasyyreita. Maalin on annettu ennen tätä vaihetta kuivua riittävän pitkään, jotta siitä ei tulisi suttuista eikä se sekoittuisi värikerroksiin. Valkoisen maalin sekoituessa tummaan, tulee tummasta samean harmaata. Tumman maalin sekoituessa valkoiseen, tulee valkoisesta sameaa ja se menettää valovoimaisuutensa. Tätä tulee välttää. Värikerrosten lisäämisessä apuna käytetään maalausnestettä.

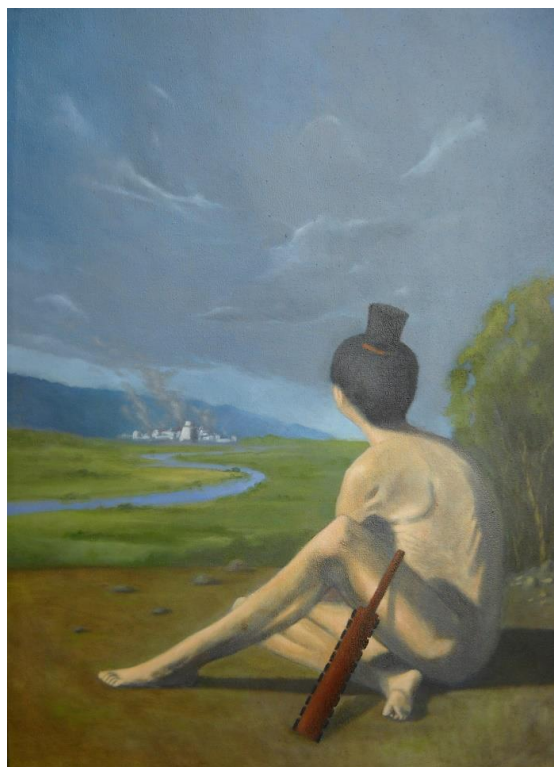

Ero värin lisäämisen jälkeen on vaikuttava. Tämä on mielestäni yksi kyseisen maalaustavan parhaimpia hetkiä, kun näkee, miten värit alkavat vaikuttaa mustavalkoisten kerrosten päällä ja maalaus ikään kuin herää henkiin.

Figuuriin on nyt lisätty ensimmäiset värikerrokset. Kirkkaimpiin valokohtiin maalia tulee hieman runsaammin ja paksumpina kerroksina. Tämä, jos kaikki onnistuu, aiheuttaa sen, että ne hehkuvat ohuempien maalikerrosten läpi hyvin kauniisti.

Taustalla näkyvän kaupungin sekä osan maisemasta maalasin peittävämmiin. Tämä toi kaupungin hyvin esiin. Maisema sai muutamia näyttäviä valokohtia.

Teos on nyt valmis. Heijastuksista huolimatta voidaan nähdä saavutettu lopputulos. Hiukset ja muutamat muut yksityiskohdat maalasin ilman luonnosta, ”vapaalla kädellä”. Tämä aiheutti ongelmia päästä haluttuun lopputulokseen, siksi olisikin kannattanut tehdä muoto jo luonnosvaiheessa.

Lisäsin maalauksen päälle vielä kerroksen maalausnestettä antamaan yhtenäisen pinnan ja kiiltoa. Sen avulla, koska se on kellertävää, väreistä tulee vielä hieman lämpimämpiä.

Kuljetus näyttelyyn Seinäjoelle (”Riitti”, Kankaanpään taidekoulun lopputyö-näyttely, 08.04.2017-11.06.2017, Seinäjoen taidehalli, Seinäjoki) tapahtui seuraavana päivänä ja olin virheellisesti ajatellut, että kyseinen neste kuivuisi yön aikana. Näin ei kuitenkaan käynyt. Pakkasin maalauksen aamulla kuplamuoviin, mutta nostatin muovia hieman asettamalla pahvilautasia muovin ja maalauspinnan väliin, paremman puutteessa. Suosittelen jo tässä vaiheessa tekemään jonkinlaisen kuljetuskehikon, joka antaa pinnalle kosketusvapaata tilaa.

Kun pääsimme Seinäjoen taidehallille, näky oli lohduton. Niistä kohdin, joista kuplamuovi ei ollut pahvilautasen päällä, oli se osittain tarttunut kiinni kankaaseen. Kun irrotin sitä, vei se osan maalista mukanaan ja maalaukseen jäi varsin ikäviä jälkiä. Onneksi oli mahdollista korjata teosta paikan päällä ennen avajaisia. Seinäjoelta löytyi kauppa, josta hankin tarvittavat välineet, siiveltimistä maaleihin. Suurimman osan vahingosta sain piilotettua eikä niitä juuri näe, ellei katso tarkkaan ja tiedä niiden olemassaolosta. Tästä prosessista valitettavasti ei ole kuvamateriaalia, sillä en siinä vaiheessa asiaa ehtinyt ajatella. Tuosta kuitenkin selvittiin ilman suurempia ongelmia ja nyt olemme yhtä kokemusta viisaampia.

5 LOPUKSI

Maalausprosessi opetti paljon ja koen, että tekniikalla on mahdollista luoda visuaalisesti vaikuttavia ja samalla yhtenäisiä kokonaisuuksia. Suurimmat haasteet liittyivät teknisiin seikkoihin, kuten liian nopeaan kuivumiseen tai, niin kuin lopussa näimme, liian hitaaseen kuivumiseen. Seuraavalla kerralla toivottavasti osuu kohdalleen.

Teoksen maalaamiseen kannattaa varata paljon aikaa, jotta kerrokset ehtivät kuivumaan. Tämän takia oli hyvä, että minulla oli kaksi työstettävää maalausta, joten pystyin vaihtelemaan niiden välillä, eikä aikaa mennyt hukkaan.

Myös kuljetukseen liittyvät ongelmat olisi syytä ratkaista hyvissä ajoin.

Joku saattaisi tietysti kysyä, onko historian ”kuvittaminen” nykytaidelijan tehtävä, varsinkaan, kun maisemat vaihtuvat Suomen korvesta sademetsään? Se jääköön itse kunkin pohdittavaksi. Kuitenkin vuosikymmeniä, jopa vuosituhansia vanhoja historiallisia tapahtumia on taiteessa kuvattu jo paljon ennen minua ja, uskoisin, tullaan kuvaamaan vielä jälkeenkään. Rakentavaa kritiikkiä tulee aina kuunnella ja laittaa ohjeet korvan taa, mutta henkilökohtaiset mieltymykset vaikkapa aihepiirin valinnassa ovat kuitenkin yksilöllisiä. Jos mahdollista, suosittelen valitsemaan jotakin itselle mieluista.

Tärkeintä lienee suhtautua tekemiseensä sen ansaitsemalla vakavuudella ja pitää pää kylmänä vaikeuksien edessä. Virheistä voidaan oppia tärkeää tietoa.

Toivon, arvon lukija, että tästä on ollut sinulle hyötyä.

LÄHTEET

Kirjalliset lähteet

Juliette Aristides, Lessons in Classical Painting, Watson-Guptill Publications, New York, 2016. (s.32-33)

Charles Phillips, The Illustrated Encyclopedia of The Aztec & Maya, The Definitive Chronicle of The Ancient Peoples of Central America & Mexico – Including The Aztec, Maya, Olmec, Mixtec, Toltec & Zapotec, painettu Kiinassa, 2015. (s. 40-43)

Solomon J. Solomon (alkusanat James Gurney), The Practice of Oil Painting & Drawing, Dover Publications, INC. New York 2012 (alkuperäisteos vuodelta 1911). (s. 106, 118)

Internet-lähteet (kaikkiin viitattu 21.05.2017)

Itsenäinen, taiteesta kertova sivusto:

<http://www.visual-arts-cork.com/painting/grisaille.htm#definition>

Yksityinen internetsivusto, ei kuulu Picasson sukulaisten tai edustajien piiriin:

<http://www.pablocicasso.org/>

Taiteilija Juliette Aristidesin internetsivusto:

<http://www.aristidesatelier.com/blog/wipeout-underpainting>

Oxfordin sanakirja:

<https://en.oxforddictionaries.com/definition/grisaille>

World Digital Library, Yhdysvaltain kongressin kirjaston sekä UNESCO:n projekti:

<https://www.wdl.org/en/item/8970/>

Brittiläinen tietosanakirja internetissä:

<https://global.britannica.com/biography/Jacob-de-Wit-painter>

Yhdystalalainen tietokirjasto:

<https://www.merriam-webster.com/dictionary/trompe%20l'oeil>

Taiteilija Gerhard Richterin viralliset kotisivut:

<https://www.gerhard-richter.com/en/biography>

Nykytaiteeseen keskittynyt verkkosivusto:

<http://www.widewalls.ch/grisaille-painting/#history>

Taiteilija Adrian Gottliebin kotisivut:

<http://www.adriangottlieb.com/>

Taiteilija Adrian Gottliebin maalaustekniikasta kertova sivusto:

<http://www.piambura.com/About-Piambura.html>

Kuvalähteet (kaikkiin viitattu 21.05.2017)

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/c4/Ruta_de_Cort%C3%A9s.svg/1280px-Ruta_de_Cort%C3%A9s.svg.png

https://en.wikipedia.org/wiki/Hans_Talhoffer#/media/File:De_Fechtbuch_Taloffer_014.jpg

<https://www.gerhard-richter.com/en/art/paintings/photo-paintings/baader-meinhof-56/dead-7688/?&categoryid=56&p=1&sp=32>

https://en.wikipedia.org/wiki/Hans_Talhoffer#/media/File:De_Fechtbuch_Taloffer_014.jpg

https://fi.wikipedia.org/wiki/Suuri_odaliski#/media/File:Ingre,_Grande_Odalisque.jpg

[https://fi.wikipedia.org/wiki/Guernica_\(maalaus\)#/media/File:PicassoGuernica.jpg](https://fi.wikipedia.org/wiki/Guernica_(maalaus)#/media/File:PicassoGuernica.jpg)

Alankomaissa Amsterdamissa sijaitsevan Kansallismuseon kotisivut:

<https://www.rijksmuseum.nl/en/collection/SK-A-3233>

Metropolitan Museum of Art, taidemuseo New Yorkissa, Yhdysvalloissa, kotisivut:

<http://www.metmuseum.org/art/collection/search/436708>